

Sygn. akt V CZ 74/11

POSTANOWIENIE

Dnia 9 maja 2012 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Lech Walentynowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Wojciech Katner

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa S. S.

przeciwko M. S.

o ochronę dóbr osobistych,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 9 maja 2012 r.,

zażalenia powoda na postanowienie o kosztach postępowania, zawarte w wyroku

Sądu Apelacyjnego

z dnia 3 lutego 2011 r.,

uchyla orzeczenie o kosztach procesu zamieszczone w punkcie czwartym wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 3 lutego 2011 r. i sprawę w tym zakresie przekazuje temu Sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Wyrokiem z dnia 3 lutego 2011 r. Sąd Apelacyjny, w następstwie apelacji obu stron, uwzględnił częściowo apelację powoda oddalając ją w części pozostałej oraz oddalił w całości apelację pozwanej. Orzekając o kosztach procesu stron za instancję apelacyjną i kasacyjną zniósł je wzajemnie na podstawie art. 100 k.p.c.

W zażaleniu powód zakwestionował orzeczenie o kosztach procesu zamieszczone w punkcie czwartym wyroku. Twierdził mianowicie, że orzeczenie te narusza przepisy art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 100 k.p.c., ponieważ została uwzględniona w całości jego skarga kasacyjna, a na etapie postępowania apelacyjnego uległ tylko co nieznacznym części swoich żądań.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (art. 98 § 1 k.p.c.). Z tego przepisu wynika, że sąd obowiązany jest do weryfikacji przedstawionych (poniesionych) przez strony kosztów pod względem ich celowości i wysokości.

Jeżeli dochodzi do częściowego tylko uwzględnienia żądań powoda, co ma miejsce w rozpoznawanej sprawie, sąd ma więcej możliwości, ponieważ może koszty wzajemnie znieść, stosunkowo rozdzielić albo obciążyć kosztami tylko jedną stronę (art. 100 k.p.c.). Decyzja sądu musi być wówczas poprzedzona ustaleniem stopnia wygrania (przegrania) sprawy przez strony oraz rozmiaru poniesionych przez nich kosztów. O stopniu wygrania (przegrania) sprawy decyduje porównanie roszczeń dochodzonych z roszczeniami finalnie uwzględnionymi, a nie przez porównanie wyników sprawy w poszczególnych instancjach (zob. orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 1965 r., I CZ 80/65, OSNCP 1965, nr 3, poz. 47 oraz z dnia 10 października 2007 r., II PZ 36/07, OSNP 2008, nr 21-22, poz. 319). Zasady słuszności sprzeciwiają się ponadto wzajemnemu zniesieniu kosztów na podstawie art. 100 k.p.c. w razie istnienia znacznej różnicy kosztów poniesionych przez każdą ze stron oraz różnicy w kosztach, które każda ze stron powinna

ponieść skutek ostatecznego wyniku procesu (orzeczenia Sądu Najwyższego z dnia 28 lutego 1985 r., II CZ 21/85 oraz z dnia 10 maja 1985 r., II CZ 56/86, niepubl.).

Zaskarżone orzeczenie o kosztach nie zawiera w uzasadnieniu tych koniecznych ustaleń i rozważań, przez co – z naruszeniem art. 328 § 2 k.p.c. – uniemożliwia jego kontrolę instancyjną. Należało w konsekwencji uchylić zaskarżone orzeczenia celem ponownego rozpoznania sprawy w tym zakresie (art. 398¹⁵ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c.).